

ПССС „КРАГУЈЕВАЦ“ доо

БИЛТЕН

Бр. 5

*ИНФОРМАЦИЈЕ И САВЕТИ
У ПОЉОПРИВРЕДНОЈ
ПРОИЗВОДЊИ*

April 2014.год.

Садржај

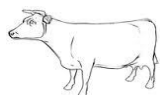
воћарство-виноградарство

Избор земљишта за подизање засада трешње и вишње ----- 3

ратарство

Исхрана и сетва пасуља ----- 4

сточарство

Угљени хидрати у организму домаћих животиња ----- 5

аграрна политика

Појам и врсте за друга у пољопривреди -----6

статистика

Статистички извештај о кретању цена ----- 7

Избор земљишта за подизање засада трешње и вишње

Трешња, а нарочито вишња нису велики пробирачи земљишта. Најбоље успевају на дубоким, растреситим, пропусним, умерено влажним и плодним земљиштима. Најпогоднији типови земљишта за њихово гајење су гајњаче, алувијална земљишта, карбонатни чернозоми и лакше смонице.

Захтеви трешње и вишње према земљишту зависе од подлоге на којој су калемљене сорте.

Дивља трешња захтева дубока, растресита, умерено влажна и плодна земљишта, док магрива подноси и сува, карбонатна и мање плодна земљишта.

Трешња и вишња не подnose тешка, збијена и влажна земљишта као ни земљишта на којима долази до забаривања. На тешка земљишта више је осетљива трешња од вишње, а од подлога најосетљивија је магрива, затим дивља трешња, док су нешто мање осетљиве подлоге које потичу од вишње.

За гајење трешње и вишње најпогоднија су земљишта слабо киселе или неутралне реакције.

Оптимална рН вредност је 5,5-7,5. Земљишта са већим садржајем физиолошки активног креча (изнад 10%) нису погодна, јер се на њима може јавити хлороза услед блокаде неких микроелемената (гвожђе, магнезијум, манган). На кречним земљиштима као подлогу треба користити магриву.

Пожељно је да земљишта за гајење трешње и вишње садрже најмање 2% хумуса, као и 7 mg P_2O_5 и 20 mg K_2O на 100g ваздушно сувог земљишта.

Трешњу и вишњу не треба садити на свежим крчевинама, на којима су предходно гајене ове две врсте воћака, посебно ако се користи иста подлога. На таквим земљиштима постоји опасност од заразе патогеним гљивама, бактеријама и паразитним нематодама.

Снешка Новковић

Исхрана и сетва пасуља

Исхрана и сетва пасуља

Током вегетације пасуљ изнесе из земљишта велике количине главних елемената исхране, а нарочито је велика потрошња азота, као и код свих зрених махунарки.

У производњи пасуља за исхрану биљака користе се минерална хранива, док се употреба органских хранива препоручује на земљиштима мање плодности и киселе реакције. Пасуљ повољно реагује и на продужено деловање стајњака унесеног под предусев. За потпуну исхрану биљака употребљавају се комплексна NPK минерална хранива а количина и однос главних елемената исхране зависе од природне плодности земљишта и активности азотофиксатора. У циљу постизања високих приноса семена треба у земљиште унети 30-50kg/ha азота, 70-80 kg/ha фосфора и 50-60 kg/ha калијума.

Целокупна количина минералних хранива уноси се у земљиште пре сетве пасуља, и то при основној обради и предсетвеној припреми земљишта. У почетку вегетационог периода пасуља треба проверити да ли су на кореновима формиране квржице са бактеријама азотофиксаторима. Уколико је изостало формирање квржица, неопходно је усев прихранити са око 150 kg/ha кречног амонијум нитрата (KAN-a).

За сетву пасуља се користи здраво, физиолошки зрело семе, високе клијавости (изнад 88% II класе, односно изнад 93% I класе). Механички оштећена семена, жижљива као и семена са принесом коровског семена без предходне дораде не користе се за сетву. Пре сетве семе се дезинфикује фунгицидима против патогених гљива. Семе се непосредно пре сетве запрашује бактеријама азотофиксаторима *Rhizobium phaseoli* у циљу интензивнијег формирања квржица на кореновом систему. Ова агротехничка мера изводи се као и код свих махунарки, у засени, мешањем семена са одређеном количином препарата азотобактера предходно наквашеног мањом количином воде. Пасуљ је усев средњег рока пролећне сетве и у нашим агроеколошким условима сеје се после друге декаде месеца априла, односно када се температура земљишта устали на 10-12° C и када се смањи ризик од позних пролећних мразева. Начин сетве зависи од подврсте пасуља, тако се чувавци сеју као чисти усеви, најчешће на међуредном растојању од 45-50cm. Растојање између семена у реду је 3-5 cm. Оваквом сетвом постиже се густина усева од 300 000 - 500 000 биљака по хектару. Сетва се изводи сејалицом за ширококореле усева. На мањим површинама пасуљ се сеје ручно, у кућице. За ручну сетву неопходно је да се на површини предходно маркером обележе будући редови, а затим се мотиком на растојању од 20 cm ставља 4-5 семена. Количина семена за сетву пасуља као чистог усева зависи од крупноће семена и начина сетве (ручна или машинска), а за ситносемене сорте износе 80-100 kg/ha а за крупносемене 150-200 kg/ha. Пасуљ приткаш се код нас гаји у здруженој сетви са кукурузом и ручна сетва изводи се на земљишту на коме је кукуруз већ посејан. Сетва се обавља тако што сејач у сваки други ред кукуруза на растојању од 50 cm у кућицу отворену мотиком ставља 2-4 семенке. Количина семена за овакву сетву износи приближно 30-50 kg/ha.

Љиљана Вуксановић

Угљени хидрати у организму домаћих животиња

У организму животиња угљени хидрати се налазе у малој количини-мање од 1 % и то у форми глукозе и гликогена. Глукоза представља текућу, а гликоген резервну енергију која се депонује у телу. Главни депо гликогена се налази у јетри, где је заступљен са 2-10 % јетре, а некада и 20% тежине јетре. Знатно мање процентуално гликогена се налази у мишићима-0,5 %.

Међутим, због велике масе мишићног ткива, највише гликогена се налази у мишићима. Угљени хидрати, мада количински нису значајно заступљени у телу животиња, представљају веома важну групу хранљивих материја која у практичној исхрани служи као основни извор енергије потребне организму. У биљном свету они су најзаступљенија група органских материја и сачињавају око $\frac{3}{4}$ суве материје биљака, те представљају главну форму у којој биљка у процесу фотосинтезе акумулира енергију сунца. Из ове групе материја важни су у исхрани домаћих животиња:

- моносахариди
- дисахариди
- полисахариди.

Најзначајнији су дисахариди где спадају сахароза, малтоза и лактоза и полисахариди где спадају:

- скроб
- гликоген
- целулоза.

Биљке депонују енергију сунца углавном у форми полисахарида. Са гледишта исхране скроб и целулоза су најзначајнији међу полисахаридима.

У исхрани животиња угљени хидрати се третирају углавном као енергетске материје.

У пракси угљени хидрати се деле у 2 групе: у лакосварљиве угљене хидрате (БЕМ) и у теже сварљиве угљене хидрате-сирова целулоза.

Горан Јоксић
Дипломирани инжењер пољопривреде за сточарство

Појам и врста задруге у пољопривреди

Појам задруга:

“Задруга је аутономно удружење у које се на добровољној бази удружују људи у циљу остварења заједничких, економских, социјалних и културних потреба и тежњи путем заједничког власништва и демократске контроле”-Међународни задружни савез (ИЦА),

“Задруга је правно лице које је у власништву и под контролом чланова и које распоређује користи од пословања по основу обима коришћења услуга – Америчко министарство пољопривреде (УСДА),

“Правно лице засновано на добровољом удруживању физичких и правних лица, чији је циљ унапређење пословања и поспешивање раста и развоја задружног друштва и задругара – Нацрт закона о задружном друштву у Србији.

“Задруга је добровољни облик организовања задругара у којој сваки задругар учествује непосредно и који заједничким пословањем на задружним принципима остварују, унапређују и штите своје економске, социјалне, професионалне, културне и друге интересе у складу са законом и правилима задруге” – Нацрт 2 закона о задружном друштву у Србији

ВРСТЕ ЗАДРУГА:

- Пољопривредно-производне задруге,
- Маркетинг задруге,
- Набавне задруге,
- Потрошачке задруге и
- Услужне задруге.

ПОЉОПРИВРЕДНО – ПРОИЗВОДНЕ ЗАДРУГЕ

Чланови задруге заједнички обављају производњу на земљи која је у заједничком власништву.

МАРКЕТИНГ ЗАДРУГЕ

Примарна функција је пласман производа чланова задруге на тржишту. Постоји широк спектар ових задруга. Неке од њих се баве само преговарањем са купцима ради постизања што више цене. Такође, постоје задруге које се баве класирањем, прерадом, паковањем, складиштењем, транспортом и продајом пољопривредних производа. Међутим, најважније маркетинг задруге су у области производње млека (САД, 86%).

НАБАВНЕ ЗАДРУГЕ

Оне снабдевају своје чланство квалитетним материјалом по најприступачнијим ценама на тржишту и обављају куповину на велико, У власништву ових задруга налазе се фабрике сточне хране па чак и истраживачки институте и лабораторије.

ПОТРОШАЧКЕ ЗАДРУГЕ

Потрошачке задруге су специфичан тип набавних задруга. Најчешће настају у време великих економских криза. Сврха постојања ових задруга је снижавање трошкова прехрамбених производа.

УСЛУЖНЕ ЗАДРУГЕ

Услужне задруге најчешће оснивају пољопривредници, потрошачи и друге пословне организације како би обезбедили шири спектар специјализованих услуга. Могу се основати као сегмент или подсегмент постојећих маркетинг или набавних задруга. Ове задруге обезбеђују разне типове услуга као што су: сушење житарица, складиштење пољопривредних производа у силосима и хладњачама, транспорт, вештачко осемењивање у сточарству и друго.

Драгана Јелић,
мастер менаџер

Izveštaj o kretanju cena na zelenoj pijaci, klanicama i mlekarama

*Cene su izražene u din/kg, izuzev cene za jaja din/kom

Cene voća

Banana	115.00
Grejpfrut	140.00
Jabuka	35.00
Jabuka (Delišes r.)	50.00
Jabuka (Delišes z.)	45.00
Jabuka (Melrouz)	30.00
Jabuka (Mucu)	40.00
Jabuka (ostale)	25.00
Kivi (sve sorte)	110.00
Kruška (ostale)	90.00
Lešnik (očišćen)	1100.00
Limun (sve sorte)	110.00
Mandarina (sve)	120.00
Orah (očišćen)	600.00
Pomorandža (sve)	70.00
Smokva (suva)	350.00
Šljiva (suva)	280.00

<i>Jaja i živinsko</i>	<i>meso</i>
Jaja S	11.00
Jaja A	10.00
Jaja B	9.00
Jaja c	8.00
Pileće meso	330.00

<i>Cene mlečnih</i>	<i>proiz.</i>
Kajmak	700.00
Sir mladi	230.00
Sir punomasni	300.00

Cene povrća

Blitva	30.00
Brokola (sve)	140.00
Celer (sve sorte)	100.00
Cvekla (sve sor.)	30.00
Karfiol (sve sorte)	175.00
Krastavac (sal.)	180.00
Krompir (beli)	50.00
Krompir (crveni)	45.00
Kupus (sve sorte)	30.00
Luk beli (sve)	300.00
Luk crni (sve)	40.00
Paradajz (sve)	220.00
Pasulj (grad.)	300.00
Pasulj (tetovac)	280.00
Pasulj (beli)	270.00
Pasulj (šareni)	300.00
Pasulj (žuti)	290.00
Paškanat (sve)	90.00
Peršun (korenaš)	90.00
Peršun (lišćar)	30.00
Pečurke (šamp.)	180.00
Praziluk (sve)	40.00
Ren (sve sorte)	300.00
Spanać (sve)	90.00
Tikvice (sve)	150.00
Zelen (sve sorte)	140.00
Zelena salata	25.00
Šargarepa (sve)	30.00